

บทบาทของผู้ไกล่เกลี่ยประนีประนอมในการไกล่เกลี่ยปัญหา ครอบครัวและการระงับข้อพิพาท

The role of public benefit organizations in family mediation and dispute resolution

วิจิตรา นาไชยเวศน์¹, ศิริรัตน์ ชุสกุลเกรียง²

วันรับ: 9 มิถุนายน 2566 แก้ไข: 17 กรกฎาคม 2566 ยอมรับ: 2 สิงหาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท แนวทางการดำเนินการขององค์กรสาธารณประโยชน์ ในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางในกระบวนการช่วยเหลือไกล่เกลี่ยผู้มีปัญหาครอบครัวในคดีครอบครัว รวมถึงการใช้ข้อมูลพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อส่งต่อดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรม การศึกษานี้ใช้การวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้สถิติ Chi-square Test เพื่อวิเคราะห์สถิติเรื่องราวร้องทุกข์ของมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี ย้อนหลัง 2 ปี ในปี พ.ศ. 2564 และปี พ.ศ. 2565 พบว่าการวิเคราะห์ Chi-square Test หาความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำผิดและผู้ถูกกระทำ เมื่อพิจารณาค่า p-value ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว หรือไม่ใช่คนในครอบครัวกับคดีที่เกิดขึ้นไม่มีความสัมพันธ์กันในระดับทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งคดีข่มขืน/อนาจารเกิดจากคนที่ไม่ใช่คนในครอบครัวมากกว่า และในส่วนของคดีทำร้ายร่างกาย/ทารุณกรรม เกิดจากคนในครอบครัวมากกว่า และผลการวิจัยเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ประกอบกับการวิจัยเชิงเอกสาร เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจริงจำนวน 2 กลุ่ม พบว่ามูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรีจะมุ่งเน้นการแจ้งเบาะแสและการประสานงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเข้าช่วยเหลือผู้ที่เกิดปัญหาครอบครัวในคดีครอบครัว ตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นจากการร้องทุกข์ไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการดำเนินคดี สำหรับมูลนิธิเพื่อการฟื้นฟูพัฒนาเด็กและครอบครัว (ฟอร์เด็ก) จะเน้นช่วยเหลือเด็กและครอบครัวโดยการให้ความรู้ ส่งเสริมอาชีพผู้ปกครอง และช่วยเหลือเด็กด้วยโอกาสและครอบครัวทุกหย่อมหญ้าอย่างต่อเนื่องเพื่อลดระดับปัญหาเด็ก ครอบครัว ชุมชน และสังคม เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ได้โอกาสให้ดีขึ้น เป็นการช่วยเหลือป้องกันจากต้นเหตุเป็นสำคัญ โดยจะเห็นได้ว่าทั้งสององค์กรสาธารณประโยชน์ มีบทบาทสำคัญในการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาครอบครัว แต่จะมีรูปแบบ

¹ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์และงานยุติธรรม คณะวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

² อาจารย์ที่ปรึกษา, ภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

การดำเนินการ เป้าหมาย บทบาทและหน้าที่ในการช่วยเหลือแก้ปัญหาครอบครัวในประเทศไทยที่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: องค์กรสาธารณประโยชน์, ปัญหาครอบครัว, ความรุนแรงในครอบครัว

Abstract

The following research studies and analyzes existing guidelines of public benefit organizations to assist in mediation process with regard to family issues including the use of forensic evidence. This study is based on quantitative and qualitative analysis approaches to further the development of the prosecution and justice process. Chi-square tests were used to analyze complaint cases derived from Pavena Hongsakul Foundation for Children and Women, between the years 2021-2022. The results interpreted through the Chi-square analysis between offenders and victims, considering a p-value of 0.05. The results show that rape and indecent cases were more likely to be caused by non-family members. Conversely, assault and/or abuse cases were more likely to be committed by family members. Furthermore, the study investigates two NGOs who play significant roles in this area. Firstly, the study finds the Pavena Hongsakul Foundation for Children and Women focus on identifying problems in early-stage conflict, including coordination with various agencies to deal with these family problems effectively. Secondly, as the Foundation for the Rehabilitation and Development of Children and Families (FORDEK) works focusing on improving education for children and families, including assisting with parent's career development. The study finds that FORDEK helps improve quality of life for underprivileged children and families in preventing the problems that may arise in their life. This study shows that both Non-Government Organizations (hereafter NGO's) play an important role in providing assistance for people experiencing family problems. However, there are numerous types of actions, goals, roles and responsibilities to help solve family issues within Thailand.

Keywords: Public benefit organization, Family problems, Domestic violence

1. บทนำ

ครอบครัว คือ สถาบันที่เก่าแก่และเป็นสถาบันที่เป็นมูลฐานที่มีมาตั้งแต่โบราณ เป็นหน่วยของสังคมที่เล็กและสำคัญที่สุดเป็นสถาบันที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องการพัฒนาสถาบันครอบครัวให้เหมาะสม และสอดคล้องต่อสภาพของสังคม สถาบันครอบครัวแม้จะเป็นสถาบันที่เล็กที่สุดในสังคม แต่เป็นสถาบันรากฐานแห่งชีวิต และเป็นพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งของสถาบันอื่น ๆ ในสังคม (Mo, 2560) เพราะครอบครัว คือ หน่วยสังคมแรกที่ทำให้การเลี้ยงดูอบรมสั่งสอน เพื่อผลิตคนเข้าสู่สังคมสังคม ดังนั้นจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมและผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพออกสู่สังคมของประเทศชาติ การใช้ความรุนแรงในครอบครัว เป็นปัญหาสำคัญที่ยังพบอยู่เสมอในสังคมไทยตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงปัจจุบัน และความรุนแรงดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ปี พ.ศ.2556 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ให้ข้อมูลว่าประเทศไทยมีการทำร้ายกันระหว่างคู่สมรสอยู่ในลำดับที่ 30 ของโลก และสามี ทำร้ายภรรยาอยู่ในลำดับที่ 7 ของโลก (Ministry of Social Development and Human Security, 2013) การใช้ความรุนแรงในครอบครัว ก่อให้เกิดปัญหาครอบครัวตามในภายหลังมากมายจากการศึกษา “ปัญหาครอบครัว”

จากการศึกษา “ปัญหาครอบครัว” จากสถิติย้อนหลัง 2 ปี ของมูลนิธิปริณาสกุลเพื่อเด็กและสตรี ในการช่วยเหลือเด็กและสตรี ที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในรูปแบบต่าง ๆ จากปี พ.ศ. 2564 รวมรับเรื่องราวร้องรับเรื่องราวร้องทุกข์ ทั้งสิ้น 11,267 ราย คิดเป็น 46 % ซึ่งเป็นเรื่องราวร้องทุกข์ร้องทุกข์ของ “ปัญหาครอบครัว” เป็นจำนวน 1,510 ราย ร้องทุกข์เฉลี่ยวันละ 4.13 ราย และจากปี พ.ศ. 2565 รับเรื่องราวร้องทุกข์ ทั้งสิ้น 6,745 ราย คิดเป็น 43 % เรื่องราวร้องทุกข์ร้องทุกข์ปัญหาครอบครัว 1,432 ราย เฉลี่ยวันละ 3.92 ราย (คมชัดลึก, 2566) จากสถิติเปรียบเทียบพบว่า น้อยกว่าปี พ.ศ.2564 จำนวน 4,522 ราย ซึ่งในปี พ.ศ.2565 เรื่องราวร้องทุกข์ปัญหาครอบครัวมีอัตราการลดลง เนื่องจากมูลนิธิปริณาสกุล ได้จากแยกปัญหาครอบครัวและปัญหาอาชญากรรมออกจากกัน จึงทำให้ปัญหาครอบครัวลดน้อยลง และข้อมูลสถิติดำเนินงานของมูลนิธิปริณาสกุลเพื่อเด็กและสตรี ในการช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในคดีปัญหาครอบครัวที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าองค์กรสาธารณประโยชน์ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาที่เกิดขึ้นโดยดำเนินการรับร้องทุกข์และช่วยเหลือประชาชนด้วยความหวังใยใส่ใจกับปัญหาอย่างเต็มที่ตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดในกระบวนการชั้นศาล นอกจากนี้องค์กรสาธารณประโยชน์ เป็นองค์กรภาคเอกชน เป็นองค์กรนอกภาครัฐที่สร้างขึ้นเพื่อทำงานช่วยเหลือสังคม ในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป มีการบริหารงานด้วยตนเอง และได้รับการรับรองให้ดำเนินงานด้านการจัดสวัสดิการสังคมตามพระราชบัญญัตินั้น ๆ เป็นองค์กรที่ดำเนินงานให้บริการประชาชนและสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน และเป็นที่ตระหนักได้ว่าปัจจุบันมีบทบาทและความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับในการช่วยเหลือประชาชนภายใต้การควบคุมดูแลโดยรัฐบาล โดยเป็นองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบเคราะห์กรรมที่ได้เข้ามาร้องทุกข์โดยเฉพาะจะมีการจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนก็ได้ และดำเนินการโดยไม่แสวงหาผลกำไร กล่าวคือ

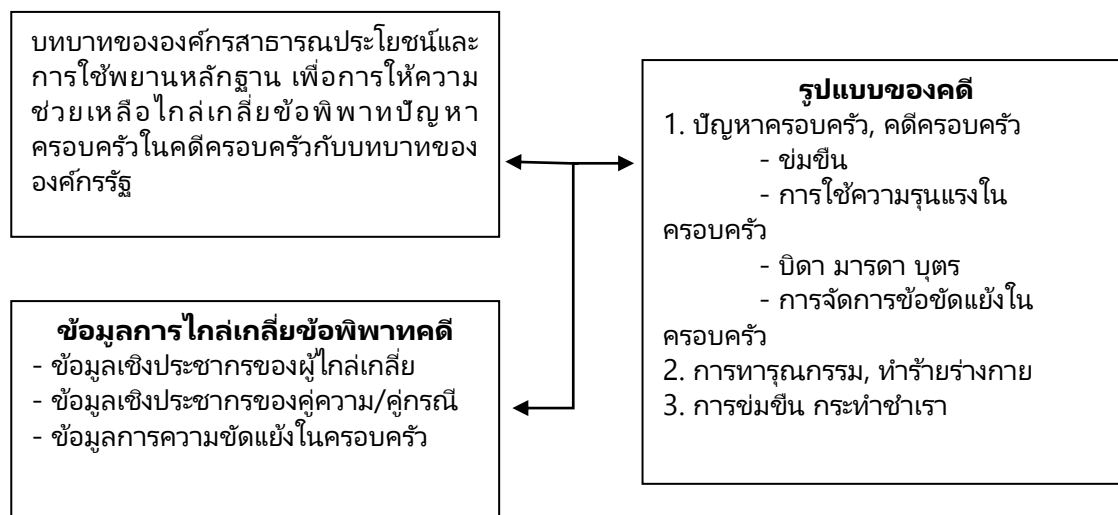
องค์กรสามารถทำได้ แต่กำไรที่ได้รับทั้งหมดนั้นจะนำกลับเข้ามาพัฒนาและสนับสนุนภารกิจขององค์กร โดยจะไม่มีกำไรส่วนไหน ๆ ให้แก่เจ้าของหรือผู้ถือหุ้นแต่อย่างใด (ราชกิจจานุเบกษา, 2546)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้กล่าวถึงบทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่เกิดปัญหาครอบครัวในคดีครอบครัวอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมให้กับประชาชนได้มีตัวเลือกในการขอความช่วยเหลือ รวมถึงแนวทางสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์กรสาธารณประโยชน์สามารถทำงานร่วมกับองค์กรของรัฐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างแนวทางอันจะทำให้กระบวนการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถาบันครอบครัวในสังคมไทยสืบไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาบทบาท แนวทางการดำเนินการขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางในกระบวนการช่วยเหลือไกลเกลี่ยผู้มีปัญหาครอบครัวในคดีครอบครัว รวมไปถึงการใช้ข้อมูลพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อส่งต่อดำเนินคดีในกระบวนการยุติธรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

3. การดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดเนื้อหาของการศึกษาเป็นการค้นคว้าสถิติการดำเนินงานและเรื่องราวร้องทุกข์ของมูลนิธิวิวัฒนาทางสกุลเพื่อเด็กและสตรี ในปี พ.ศ. 2564 และปี พ.ศ. 2565 (จากปี พ.ศ. 2564 รวมรับเรื่องราวร้องทุกข์ ปัญหา

ครอบครัว เป็นจำนวน 1,510 ราย ร้องทุกข์เฉลี่ยวันละ 4.13 ราย และจากปี พ.ศ. 2565 รับเรื่องราวร้องทุกข์ ปัญหาครอบครัว 1,432 ราย เฉลี่ยวันละ 3.92 ราย) โดยกำหนดขอบเขตไปที่ปัญหาสำคัญ 3 ประเภท คือ (1) ปัญหาครอบครัว (2) การทารุณกรรม การทำร้ายร่างกาย และ (3) การข่มขืน และกระทำอนาจาร โดยผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับปัญหาครอบครัวที่เกิดขึ้นคดีครอบครัว

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องกับองค์กรสาธารณประโยชน์ กระบวนการยุติธรรม โดยการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ที่มีความรู้ และจำแนกผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มต่าง ๆ ตามคุณสมบัติที่กำหนดโดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์จำนวน 2 กลุ่ม จากมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรีและมูลนิธิเพื่อการฟื้นฟูพัฒนาเด็กและครอบครัว (ฟอร์เด็ก)

ในการศึกษาวิจัยผู้วิจัยกำหนดใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed-Methods) ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

กระบวนการวิจัยส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach)

การศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลและองค์ความรู้ในเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับองค์กรสาธารณประโยชน์ แนวคิดเกี่ยวกับพยานหลักฐานและพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการไต่สวนข้อพิพาทชั้นศาลในคดีครอบครัว และกระบวนการยุติธรรมในประเทศไทย แนวคิดเกี่ยวกับการพิจารณาคดีครอบครัว

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลสถิติของมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี จากข้อมูลปี พ.ศ. 2564 และปี พ.ศ. 2565 โดยผู้วิจัยคัดเลือกปัญหาหลักที่สำคัญ โดยกำหนดเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ (1) ประเภทของคดี (2) ข้อมูลเชิงประชากรของผู้กระทำผิด (3) ข้อมูลทั่วไปของผู้ถูกกระทำ และ (4) แนวโน้มความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำผิดและผู้ถูกกระทำ

โดยในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ประกอบด้วย สถิติพรรณนา (Descriptive Analysis) และการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

กระบวนการวิจัยส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

กระบวนการดังกล่าวเป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา วารสาร เว็บไซต์ รวมไปถึงงานวิจัยทั้งจากภายในประเทศและงานวิจัยจากต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ร่วมกับการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องใน องค์กรสาธารณประโยชน์ จำนวน 2 กลุ่ม ซึ่งประกอบด้วย เจ้าหน้าที่มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรีและ เจ้าหน้าที่มูลนิธิ

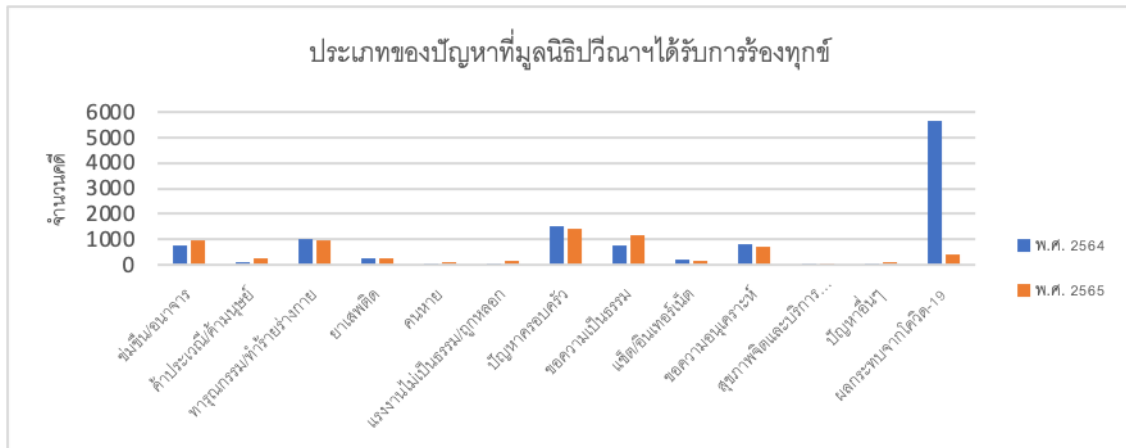
เพื่อการฟื้นฟูพัฒนาเด็กและครอบครัว (ฟอร์เด็ก) และการสัมมนาระดมความคิดเห็นกับกลุ่มเฉพาะด้าน (Focus Group) กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจริงของแต่ละองค์กรสาธารณประโยชน์ เพื่อค้นหาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ด้านการดำเนินงานขององค์กร

โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกลุ่มข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนของข้อมูลที่เก็บรวบรวม จากนั้นจึงทำการเรียบเรียงข้อมูล จัดลำดับตามเนื้อหาที่ต้องการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสังเคราะห์ ค้นหาแนวทางการจัดการ โดยประยุกต์ใช้ข้อมูลที่รวบรวมมาได้ ผสมรวมกับแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเขียนรูปแบบการพัฒนากระบวนการใกล้เคียงให้เกิดผลสำเร็จด้วยความร่วมมือระหว่างองค์กรรัฐ และองค์กรสาธารณประโยชน์ โดยใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เข้ามาสนับสนุน แล้วทำการสรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก แปลผลข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. ผลการวิจัย

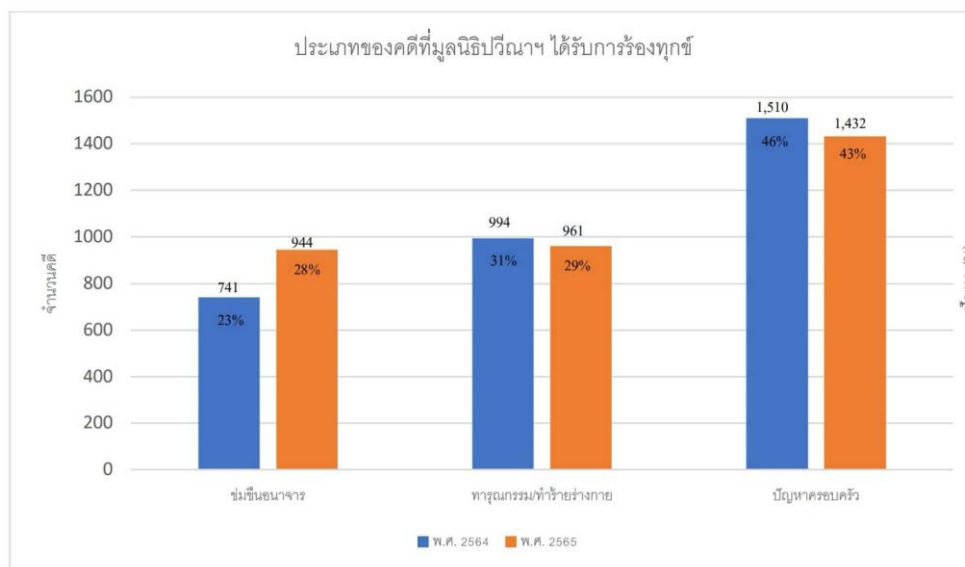
4.1 ผลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach)

จากผลการศึกษาเอกสารและจากการวิเคราะห์แบบสำรวจ โดยได้มีการรวบรวมสถิติการขอความช่วยเหลือร้องทุกข์ข้อมูลของมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี ที่ได้ทำการช่วยเหลือแล้วนั้นย้อนหลังเป็นระยะเวลา 2 ปี คือ ปี พ.ศ. 2564 และ ปี พ.ศ.2565 พบว่า มีสถิติการขอความช่วยเหลือและเรื่องราวร้องทุกข์ประจำปี พ.ศ. 2564 มีสถิติรับเรื่องเข้ามาร้องทุกข์รวมทั้งสิ้น 11,267 ราย ประเภทปัญหาที่มูลนิธิปวีณาฯ ให้ความสำคัญและให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนมี 6 ประเภท ดังนี้ คือ ปัญหาข่มขืน/อนาจาร, ปัญหาทำร้ายร่างกาย/ทารุณกรรม, ปัญหาค้ามนุษย์/ค้าประเวณี, ปัญหาครอบครัว, ปัญหายาเสพติด และขอความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 เป็นปัญหาครอบครัว จำนวนทั้งหมด 1,510 ราย และปี พ.ศ.2565 มีสถิติรับเรื่องราวย่อยร้องทุกข์รวมทั้งสิ้น 6,745 ราย โดยประเภทปัญหาที่มูลนิธิปวีณาฯ ให้ความสำคัญและให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนมี 6 ประเภท ดังนี้ คือ ปัญหาข่มขืน/อนาจาร, ปัญหาค้ามนุษย์/ค้าประเวณี ทั้งในประเทศและต่างประเทศ, ปัญหาอาชญากรรมออนไลน์, ปัญหาทำร้ายร่างกาย/ทารุณกรรม, ปัญหายาเสพติด และ ปัญหาครอบครัว ตามลำดับ เป็นปัญหาครอบครัวจำนวนทั้งหมด 1,432 ราย ซึ่งตรงกับประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยสนใจในการศึกษานี้ ซึ่งแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 2 ประเภทของปัญหาที่มูลนิธิปวีณาได้รับการร้องทุกข์ ในปีพ.ศ.2564 และปี พ.ศ.2565

จาก รูปที่ 2 ซึ่งตรงกับประเด็นปัญหาที่ผู้วิจัยสนใจในการศึกษานี้ ผู้วิจัยจึงเลือกวิเคราะห์ข้อมูลในทั้ง 2 ปี ซึ่งปัญหาที่สำคัญที่สุด มีประเด็นปัญหา 3 ประเภท คือ (1) ปัญหาครอบครัว (2) การทารุณกรรม การทำร้ายร่างกาย (3) การข่มขืน และกระทำอนาจาร ซึ่งแสดงในรูปที่ 3

รูปที่ 3 ประเภทของคดีที่มูลนิธิปวีณาเพื่อเด็กและสตรี ได้รับการร้องทุกข์ ในปี พ.ศ.2564 และปี พ.ศ.2565

จากรูปที่ 3 ใน 3 ประเภทปัญหาที่ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์พบว่า ในปี พ.ศ. 2564 ปัญหาครอบครัวถูกเข้มากร้องเรียนถึงร้อยละ 46 รองลงมาคือ ปัญหาทำร้ายร่างกาย/ทารุณกรรม ร้อยละ 31 และปัญหาข่มขืน/อนาจาร ร้อยละ 23 และ ในปี

พ.ศ.2565 ปัญหาครอบครัวถูกเข้มาร้องเรียนถึงร้อยละ 43 รองลงมาคือ ปัญหาทำร้ายร่างกาย/ทารุณกรรม ร้อยละ 29 และปัญหาข่มขืน/อนาจาร ร้อยละ 28 หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ Chi-square Test การทดสอบ Chi-square ดังนี้

จากผลการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างประเภทคดีกับข้อมูลการก่อคดีด้วยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปร พบว่าประเภทคดีทั้ง 3 ประเภท คือ (1) ปัญหาครอบครัว (2) ทารุณกรรม การทำร้ายร่างกาย และ (3) การข่มขืน และกระทำอนาจาร โดยในปี พ.ศ. 2564 ปัญหาครอบครัวถูกเข้มาร้องเรียนถึงร้อยละ 46 รองลงมาคือ ปัญหาทำร้ายร่างกาย/ทารุณกรรม ร้อยละ 31 และปัญหาข่มขืน/อนาจาร ร้อยละ 23 และ ในปี พ.ศ. 2565 ปัญหาครอบครัวถูกเข้มาร้องเรียนถึงร้อยละ 43 รองลงมาคือ ปัญหาทำร้ายร่างกาย/ทารุณกรรม ร้อยละ 29 และปัญหาข่มขืน/อนาจาร ร้อยละ 28 มีความสัมพันธ์ระหว่างประเภทคดีกับข้อมูลเชิงประชากรของผู้กระทำผิดและผู้ถูกกระทำ พบว่าเมื่อพิจารณาค่า Pearson's Chi-Square ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำผิดและผู้ถูกกระทำ ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัวหรือไม่ใช่คนในครอบครัวกับคดีที่เกิดขึ้นไม่มีความสัมพันธ์กัน ในระดับทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งคดีข่มขืน/อนาจารเกิดจากคนที่ไม่ใช่คนในครอบครัวมากกว่า และในส่วนของคดีทำร้ายร่างกาย/ทารุณกรรม จะเป็นคดีที่เกิดจากคนในครอบครัวมากกว่า (ตารางที่ 1) และจากการศึกษายังพบว่าช่วงอายุของผู้ถูกกระทำมีความสัมพันธ์กับคดีที่เกิดขึ้นในระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 ซึ่งพบว่าในปี พ.ศ. 2565 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคดีข่มขืน/อนาจาร และคดีทารุณกรรม/ทำร้ายร่างกาย กับช่วงอายุของผู้ถูกกระทำ พิจารณาค่า p-value ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าอายุของผู้ถูกกระทำมีผลกับการเกิดคดี (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 ค่าจำนวน ร้อยละ และค่า Chi - Square ของความสัมพันธ์ระหว่างประเภทคดีกับข้อมูลเชิงประชากรของผู้กระทำผิดและผู้ถูกกระทำ

ความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้กระทำผิดและ ผู้ถูกกระทำ	ปีที่ได้รับเรื่องร้องทุกข์				Pearson's Chi- square	df	p- value
	พ.ศ.2564		พ.ศ.2565				
1. คดีข่มขืน/อนาจาร							
คนในครอบครัว	225	(16.7)	300	(22.27)	0.0542	1	0.816*
ไม่ใช่คนในครอบครัว	347	(25.76)	475	(35.26)			
รวม	572	(42.46)	775	(57.54)			
2. คดีทำร้ายร่างกาย/ทารุณกรรม							
คนในครอบครัว	498	(36.06)	583	(42.22)	0.2412	1	0.623*
ไม่ใช่คนในครอบครัว	143	(10.35)	157	(11.37)			

รวม 641 (46.42) 740 (53.58)

หมายเหตุ = จำนวน (ร้อยละ), * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ช่วงอายุของผู้ถูกกระทำ (ข้อมูลปี พ.ศ. 2565)

ความสัมพันธ์ ระหว่างคดีกับ อายุของ ผู้ถูกกระทำ	ช่วงอายุของผู้ถูกกระทำ (ข้อมูลปี พ.ศ. 2565)								Pearson 's Chi- square	d f	p- value
	0- 10 ปี	10- 15 ปี	15- 20 ปี	20- 25 ปี	25- 30 ปี	30- 35 ปี	35- 40 ปี	40 ปี ขึ้นไป			
คดีข่มขืน/ อนาจาร	110	381	198	60	29	18	14	30	462.238	7	0.000*
คดีทารุณกรรม/ ทำร้ายร่างกาย	114	90	73	79	95	92	60	183			
รวม	224	471	271	139	124	110	74	213			

หมายเหตุ = จำนวน (ร้อยละ), * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

จากการจัดเตรียมโครงการและการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

ตารางที่ 3 ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจริงขององค์กร
สาธารณประโยชน์ทั้ง 2 องค์กร

ประเด็น	มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็ก และสตรี	มูลนิธิเพื่อการฟื้นฟูพัฒนา เด็กและครอบครัว (ฟอร์เด็ก)
เป้าหมาย	มูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือ เด็กและสตรีที่ด้อยโอกาสโดยไม่ หวังผลกำไร จัดตั้งโดยนางปวีณา หงสกุล	เป็น องค์กรสาธารณ กุศล สาธารณประโยชน์ เพื่อให้ความ ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส จัดตั้ง โดยดร.อัมพร วัฒนวงศ์
บทบาท	ช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกละเมิด สิทธิ และถูกทารุณกรรมใน รูปแบบต่างๆ ตลอดจนการฟื้นฟู ด้านร่างกายและจิตใจ และ ช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ได้รับ เคราะห์กรรมและไร้ที่พึ่ง ให้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างปกติสุข	เป็น องค์กรสาธารณ กุศล สาธารณประโยชน์ เพื่อให้ความ ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ผู้ที่ตก อยู่ในภาวะยากลำบาก โดยไม่ จำกัดเชื้อชาติและศาสนา ยึด หลักการร่วมกันทำความดี ซื่อสัตย์ต่อผู้บริจาค และจริงใจ ต่อผู้รับบริการ บริหารงานอย่าง มีคุณภาพและบริการด้วยใจรัก

ประเด็น	มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี	มูลนิธิเพื่อการฟื้นฟูพัฒนาเด็กและครอบครัว (ฟอร์เด็ก)
		บริการ ฟื้นฟู ส่งเสริม พัฒนา และช่วยเหลือเด็ก-เยาวชนด้วยโอกาสทุกประเภท ครอบครัวผู้ทุกข์ยาก ผู้สูงอายุ ผู้ที่ตกอยู่ในภาวะยากลำบาก ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งทางร่างกายและจิตใจ จนสามารถพึ่งตนเองได้ในระดับหนึ่ง และพัฒนาตนเองเป็นพลเมืองที่มีค่าแก่สังคมต่อไปในอนาคต
บทบาทในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับคดีความรุนแรงและล่วงละเมิดในเด็กและสตรี	รูปแบบหรือกระบวนการช่วยเหลือตั้งแต่ก่อนเข้าสู่คดีความจนกระทั่งการเยียวยาและฟื้นฟูจิตใจ อย่างไรก็ตาม บทบาทหลักของมูลนิธิ คือ การรับแจ้งเบาะแสหรือรับเรื่องราวร้องทุกข์ การรับแจ้งเบาะแสหรือรับเรื่องราวร้องทุกข์จากทั้งเหยื่อ คนใกล้ชิด และพลเมืองดีหลังจากนั้นมูลนิธิได้มีการติดต่อประสานงานไปยังหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบต่อกรณีของผู้ร้องเรียน ซึ่งเป็นอีกหนึ่งบทบาทสำคัญ โดยทางมูลนิธิจะร่วมมือกับทั้งหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน	โครงการสำคัญของมูลนิธิฟอร์เด็ก ประกอบด้วย โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชุมชนวัดมหาเวช – มูลนิธิฟอร์เด็ก 6 โครงการเพื่อการศึกษา การเรียนรู้ และพัฒนาเด็ก โครงการการบริการงานสังคมสงเคราะห์เด็กและครอบครัว การส่งเสริมอาชีพผู้ประกอบการ และโครงการร่วมมือรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) จึงจัดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการการช่วยเหลือเด็กด้วยโอกาสและครอบครัวทุกข์ยากอย่างต่อเนื่อง เพื่อลดระดับปัญหาเด็ก ครอบครัว ชุมชนและสังคมมายาวนานกว่า 25 ปี และเพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาสให้ดีขึ้น สมศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และทำดีเพื่อเพื่อนมนุษย์ ภายใต้คำขวัญการดำเนินงานที่ว่า “แต่ผู้ทุกข์ยาก...จากใจรัก”
สถานการณ์การ	การดำเนินงานของมูลนิธิปวีณาตั้งแต่วันที่ 2 มกราคม 2564–10	ด้วยข้อจำกัดขององค์กร โดยเฉพาะด้านทรัพยากรทุนที่มี

ประเด็น	มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี	มูลนิธิเพื่อการฟื้นฟูพัฒนาเด็กและครอบครัว (ฟอร์เด็ก)
ดำเนินงาน	ธันวาคม 2564 รับเรื่องราวร้องทุกข์ ทั้งสิ้น 11,267 ราย มากกว่าปี 2563 ที่มีการ รับเรื่องทุกข์ 10,147 ราย หรือคิดเป็นจำนวน 1,120 ราย คิดเป็น 11.03 % ซึ่งเป็นเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องทุกข์ปัญหาครอบครัว จำนวน 1,510 ราย ร้องทุกข์เฉลี่ยวันละ 4.13 ราย และ ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2565 – 23 ธันวาคม 2565 รับเรื่องราวร้องทุกข์ ทั้งสิ้น 6,745 น้อยกว่าปี 2564 ที่มีการ รับเรื่องทุกข์ 11,267 ราย หรือคิดเป็นจำนวน 4,522 ราย คิดเป็น 21.23% ซึ่งเป็นเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องทุกข์ปัญหาครอบครัว 1,432 ราย ราย เฉลี่ยวันละ 3.92 ราย จากสถิติเปรียบเทียบพบว่า น้อยกว่าปี 2564 กว่าร้อยละ 7.83	อยู่อย่างจำกัด ทำให้ขาดงบประมาณในการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรต่อเนื่อง บุคลากรยังทักษะ ความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์การเขียนงาน การทำงานด้านออนไลน์ สื่อโซเชียล มีเดีย โครงการ การแพร่ การระดมทุน เพื่อขอรับทุนสนับสนุนจากแหล่งทุน ทั้งใน และต่าง ประเทศ เนื่องจากมีความสลับซับซ้อน เงื่อนไข ระเบียบ กฎเกณฑ์ ของผู้ที่คาดหวังจะให้ทุน มีความยุ่งยากมากขึ้น ทักษะการเขียน ภาษาเพื่อการสื่อสารยังเป็นจุดอ่อนของเจ้าหน้าที่ ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาต่อเนื่อง (In house training) และ/หรือ การสืบค้น ศึกษา เรียนรู้ จากสื่อโซเชียลมีเดีย โลกออนไลน์ ในด้านที่ตนสนใจและเกี่ยวข้องกับ ส่วนงาน และ/หรือองค์กรมากขึ้นตามลำดับ ด้วยตนเอง และการแบ่งปันจากผู้บริหารระดับสูง

5.การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยบทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการใช้พยานหลักฐานในการพิจารณาคดี พบว่าบทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ (มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี) ในการใช้พยานหลักฐานในการพิจารณาคดีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า องค์กรได้เข้ามามีบทบาทและเข้ามาเกี่ยวข้องกับคดีเด็กและสตรีในการกระทำความรุนแรงและล่วงละเมิดทางเพศ การทารุณกรรมในรูปแบบต่าง ๆ โดยเฉพาะเด็กและสตรีที่ถูกกระทำก่อให้เกิดปัญหาครอบครัว โดยจะมีการรับเรื่องราวเรียนจากเหยื่อ เมื่อมีการตรวจสอบเบื้องต้น แล้วประสานงานกับเจ้าพนักงานตำรวจในท้องที่ที่เกิดเหตุเพื่อการดำเนินการสอบสวน รวบรวมข้อเท็จจริงหรือ

พยานหลักฐานในแต่ละคดี การหาพยานหลักฐานที่จะต้องมีการสอบสวนเข้ามานั้นองค์กรสาธารณประโยชน์จึงต้องทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยอาศัยความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์อย่างถูกต้องตามกฎหมาย การประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในระหว่างที่มีการสืบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน ส่งต่อข้อมูลเพื่อดำเนินการไปสู่กระบวนการยุติธรรมชั้นศาลต่อไป ซึ่งตามสถานการณ์ในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าองค์กรสาธารณประโยชน์ยังคงเข้ามามีบทบาทสำคัญตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น โดยเฉพาะในปัจจุบันที่มีการใช้เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์เข้ามาหาพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ทำให้ระยะเวลาในการดำเนินคดีแต่ละคดีมีระยะเวลานาน จึงต้องอาศัยองค์กรสาธารณประโยชน์ที่จะเข้ามาดูแลจิตใจผู้เสียหายให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตปกติได้โดยเร็วที่สุดและมีความพร้อมที่จะต่อสู้คดี สอดคล้องกับ ลัลลิลลิล เปี่ยมคล้า และศุภชัย ศุภลักษณ์นารี (2564) และบทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในปัจจุบันที่เริ่มเข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากขึ้น เนื่องจากรูปแบบและสถานการณ์ของการข่มขืน และกระทำความผิดที่เปลี่ยนแปลงไป จะพบว่าองค์กรสาธารณประโยชน์ที่มีระยะการจัดตั้งมานานเป็นปัจจัยสำคัญที่ประชาชนจะมีความเชื่อถือและไว้วางใจ ดังเช่นมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรีและมูลนิธิเพื่อหญิง อย่างไรก็ตามการรับรู้ของสังคมก็ส่งผลต่อการดำเนินการขององค์กรเช่นเดียวกัน ซึ่งมูลนิธิหญิงชายก้าวไกลแม้จะจัดตั้งในระยะเวลาสั้น แต่ก็มี การรับรู้ของสังคมจำนวนมาก สอดคล้องกับวิชุดา แก้วเชื้อ (2562) ซึ่งได้อธิบายถึงการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์ โดยพบว่าบทบาทของแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์มีแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมที่เป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในสังคม โดยเฉพาะในประเด็นการรับรู้ของสังคม และมีข้อเสนอแนะว่าหน่วยงานภาครัฐควรมีการส่งเสริมการนำแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมไปใช้ในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเป็นหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมร่วมกันอย่างชัดเจนด้วย

จากผลการศึกษาผู้วิจัยพบว่าการทำงานขององค์กรสาธารณะมีปัญหारेื่องการติดต่อประสานงานและขาดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐและภาคประชาชน ซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทั้งนี้เป็นเพราะเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวน มีกำลังเจ้าหน้าที่ที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนคดีที่เกิดขึ้นทำให้การประสานงานในแต่ละคดีไม่ต่อเนื่องและขาดบุคลากรที่จะเข้ามาในการประสานงาน จากปัญหาข้างต้นพบว่าแนวทางการดำเนินการขององค์กรสาธารณประโยชน์ต่อการใช้พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมในอนาคต คือการให้องค์กรสาธารณประโยชน์ได้เข้ารับฟังการสอบสวนและทราบข้อมูลพยานหลักฐาน ซึ่งการเปิดโอกาสให้องค์กรสาธารณประโยชน์เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินคดีมากขึ้น นอกจากนี้แนวทางการดำเนินการขององค์กรสาธารณประโยชน์ที่เกี่ยวกับการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จะต้องเริ่มจากการพัฒนาบุคลากรขององค์กรให้มีความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์ เช่น การจัดอบรมให้ความรู้ หรือการมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มาทำงานร่วมกับองค์กรโดยตรง ซึ่งในอนาคตแนวทางการ

ดำเนินงานขององค์กรสาธารณประโยชน์จะต้องมุ่งเน้นการให้ความรู้กับผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยง หากเกิดเหตุหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จะมีความสำคัญอย่างมากในการที่จะดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด

5.1 ข้อเสนอแนะ

5.5.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

รัฐบาลหรือหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการกำหนดขอบเขตและแนวทางปฏิบัติของการสืบพยานหลักฐานต่าง ๆ ขององค์กรสาธารณประโยชน์ รวมถึงพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เกิดทิศทางการดำเนินงานเดียวกัน และป้องกันการปฏิบัติงานซ้ำซ้อนระหว่างเจ้าหน้าที่ขององค์กรสาธารณประโยชน์ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ เช่น ตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน เป็นต้น อีกทั้งจำเป็นที่จะต้องมีการระบุคุณสมบัติเจ้าหน้าที่ขององค์กรสาธารณประโยชน์ที่สามารถเก็บพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนาอย่างเหมาะสม

5.5.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ควรมีการพัฒนาเครือข่ายระหว่างองค์กรสาธารณประโยชน์กับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสานการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ หรือการพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานร่วมขององค์กรสาธารณประโยชน์ เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพและสามารถช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาครอบครัวได้อย่างเต็มที่

2) ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ขององค์กรสาธารณประโยชน์ เกี่ยวกับการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในการดำเนินกระบวนการยุติธรรม เพื่อทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนต่อไป

6. บทสรุป

จากการศึกษาเรื่องราวร้องทุกข์ของมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี ปัญหาครอบครัว จากสถิติย้อนหลัง 2 ปี จากปี พ.ศ. 2564 รวมรับเรื่องราวร้องรับเรื่องราวร้องทุกข์ ปัญหาครอบครัว เป็นจำนวน 1,510 ราย ร้องทุกข์เฉลี่ยวันละ 4.13 ราย และจากปี พ.ศ. 2565 รับเรื่องราวร้องทุกข์ ปัญหาครอบครัว 1,432 ราย เฉลี่ยวันละ 3.92 ราย เรื่องราวร้องทุกข์ปัญหาครอบครัวมีอัตราลดลง เนื่องจากมูลนิธิปวีณา ได้จากแยกปัญหาครอบครัวและปัญหาอาชญากรรมออกจากกัน จากข้อมูลในทั้ง 2 ปี ซึ่งพบว่าปัญหาที่สำคัญที่สุด มีประเด็นปัญหา 3 ประเภท คือ (1) ปัญหาครอบครัว (2) การทารุณกรรม การทำร้ายร่างกาย (3) การข่มขืน และกระทำอนาจาร หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ Chi-square Test การทดสอบ Chi-square ดังนี้ โดยวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำผิดและผู้ถูกกระทำ พบว่าเมื่อพิจารณาค่า p-value ไม่ว่าจะเป็นคนในครอบครัว หรือไม่ใช่คนในครอบครัวกับคดีที่เกิดขึ้น ไม่มีความสัมพันธ์กันในระดับทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งคดีข่มขืน/อนาจารเกิดจากคนที่ไม่ใช่คนในครอบครัวมากกว่า และในส่วนของคดีทำร้ายร่างกาย/ทารุณกรรม เกิดจากคน

ในครอบครัว มากกว่า โดยในที่นี้ไม่ได้นำข้อมูลไม่มีข้อมูลแจกแจงมาพิจารณาร่วมด้วย โดยจะเห็นได้ว่าทั้ง 2 คดีที่นำมาเปรียบเทียบจำนวนคดีที่เกิดขึ้นระหว่างปี พ.ศ. 2564 และ พ.ศ. 2565 จำนวนของคดีที่เกิดขึ้นไม่มีความสัมพันธ์กับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ถูกระทำและผู้กระทำผิด การวิเคราะห์ช่วงอายุของผู้ถูกระทำ พ.ศ. 2565 พบว่าช่วงอายุของผู้ถูกระทำมีความสัมพันธ์กับคดีที่เกิดขึ้นในระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 ซึ่งพบว่าในปี พ.ศ. 2565 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคดีข่มขืน/อนาจาร และ คดีทารุณกรรม/ทำร้ายร่างกาย กับ ช่วงอายุของผู้ถูกระทำ พิจารณาจากค่า p-value ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงให้เห็นว่าอายุของผู้ถูกระทำมีผลกับการเกิดคดี

บทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้ร้องทุกข์ปัญหาครอบครัวจากทั้งสององค์กร พบว่าแต่ละองค์กรสาธารณะมีรูปแบบการดำเนินการและกลุ่มเป้าหมายที่จะช่วยเหลือที่แตกต่างกันโดยมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรีจะมุ่งเน้นการแจ้งเบาะแสและการประสานงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อเข้าช่วยเหลือผู้ที่เกิดปัญหาครอบครัวในคดีครอบครัว ตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นจากการร้องทุกข์ไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการดำเนินคดี สำหรับมูลนิธิเพื่อการฟื้นฟูพัฒนาเด็กและครอบครัว (ฟอร์เด็ก) จะเน้นช่วยเหลือเด็กและครอบครัวโดยการให้ความรู้ ส่งเสริมอาชีพผู้ปกครอง และช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสและครอบครัวทุกขียากอย่างต่อเนื่องเพื่อลดระดับปัญหาเด็ก ครอบครัว ชุมชน และสังคม เพื่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ได้โอกาสให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการช่วยเหลือป้องกันจากต้นเหตุ องค์กรสาธารณประโยชน์ควรร่วมมือและรวมตัวขององค์กรสาธารณะที่มีการกิจในการช่วยเหลือประชาชนที่เกิดปัญหาครอบครัวในรูปแบบต่างๆ เพื่อรวมตัวกันเป็นศูนย์รับแจ้งประสานเหตุและช่วยเหลือประชาชน และผลักดันให้รัฐบาลเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้บทบาทขององค์กรสาธารณะประโยชน์ในการดำเนินการช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหาครอบครัว กลับไม่มีความชัดเจนหรือมีบทบาทที่เป็นรูปธรรม นอกจากการแจ้งเหตุหรือรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในระดับประเทศ ซึ่งหน่วยงานภาครัฐในประเทศ ควรมีการรวมตัวกันเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และมีมาตรการเพื่อป้องกันปัญหา และให้ความช่วยเหลืออย่างเป็นรูปธรรม

เอกสารอ้างอิง

คมชัดลึก. (2566). 'มูลนิธิปวีณา' รับร้องทุกข์ 'สถิติ' ช่วง 53 วัน ทะลุ 1,000 ราย.

สืบค้น 6 มกราคม 2566, จาก

<https://www.komchadluek.net/quality-life/equity/544170>

ณัฏฐพล ชินกุลกิจนิวัฒน์ และคณะ .(2562). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ไกล่เกลี่ยต้นแบบเชิงพุทธบูรณาการ. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 7(3), 684-697.

ลัลลาลิล เปี่ยมคล้า และศุภชัย ศุภลักษณ์นารี. (2564). บทบาทขององค์กรสาธารณประโยชน์ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการล่อลวงการค้าประเวณีและการค้ามนุษย์. *วารสารสังคมศาสตร์*, 10(1), 86-96.

- วิชุดา แก้วเชื้อ. (2562). การเสริมสร้างความเข้มแข็งตามแนวคิดหุ้นส่วนทางสังคมในการจัดสวัสดิการสังคมขององค์กรสาธารณประโยชน์. *Journal of Community Development Research (Humanities and Social Sciences)*, 14(1), 116-134.
- Mo, L. (2560). ปัญหาครอบครัวในสังคมไทย: ภาพสะท้อนจากนวนิยายไทย ช่วงพ.ศ. 2508-2557. *Liberal Arts Review*, 12(23), 1-12.
- Ministry of Social Development and Human Security. (2013). *การใช้ความรุนแรงในครอบครัว*. สืบค้น 6 มกราคม 2566, จาก <https://socialprotection.org/connect/stakeholders/thailand-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์-msdhs-ministry-social>
- ราชกิจจานุเบกษา. (2546). *พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม*. สืบค้น 25 มิถุนายน 2565, จาก http://law.m-society.go.th/law2016/uploads/lawfile/20150930_10_56_53_2922.pdf